

Lovas István: Ne hazudjunk Mandeláról...

2013 december 10. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

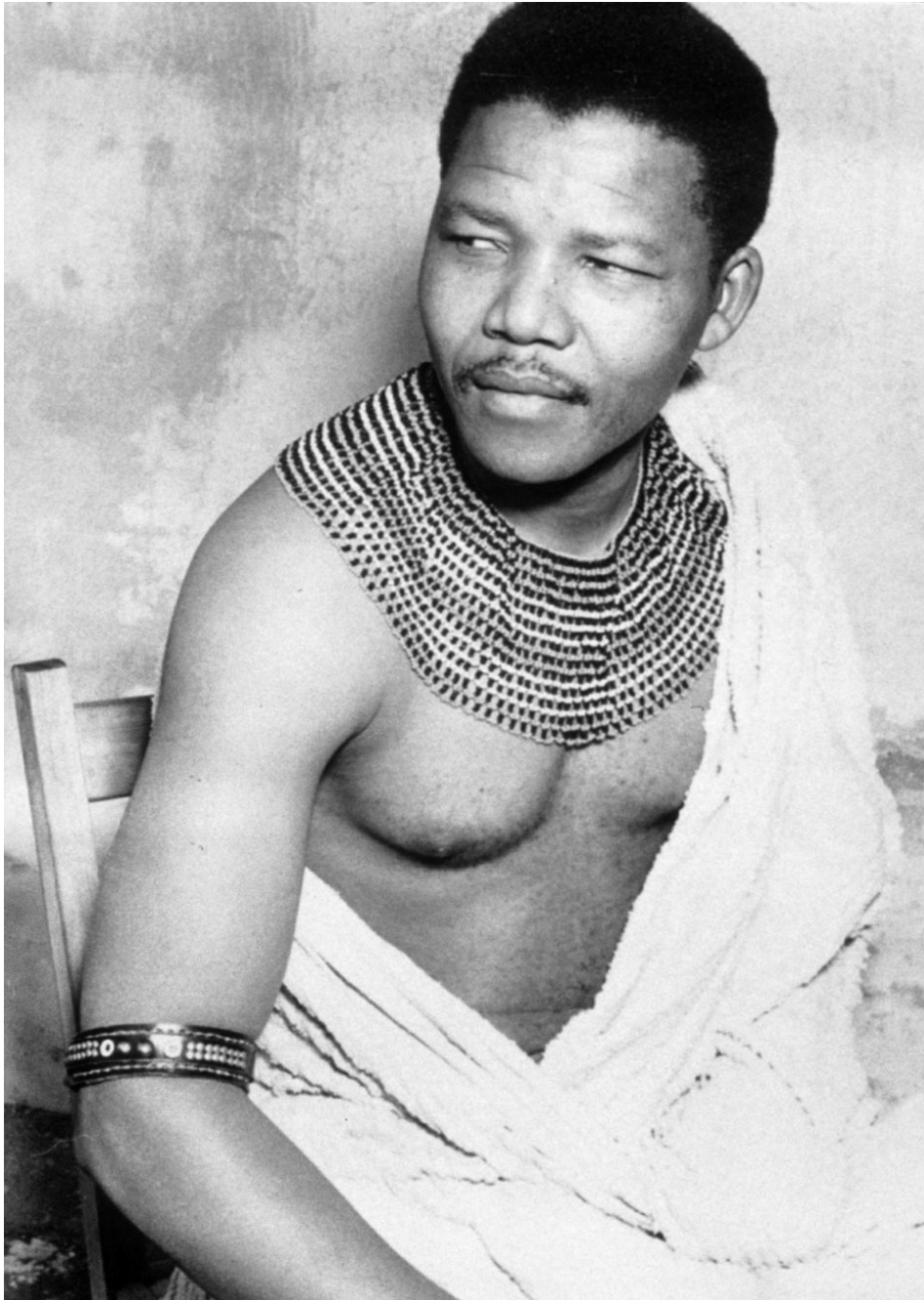
5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

A legendás hír? dél-afrikai Nelson Mandela csütörtöki halálát követően a világ vezet? politikusai kifejezték együttérzésüket, és méltatták tevékenységét.

Mint José Manuel Barroso, az EB elnöke december 6-i rövid nyilatkozatában: „Nelson Mandela jelenti a rasszizmus, a politikai erőszak és az intolerancia elleni küzdelmet.” Majd ezt: „Annál jobban nem tudjuk megtisztelni emlékét, mint hogy megerősítjük közös elkötelezettségünket az igazi és mély demokrácia értékei mellett, amelyekért Nelson Mandela fáradhatatlanul harcolt.”

Ha Barroso fején lenne egy „közhely” feliratú gomb, annak megnyomásával sem lehetett volna m?ködésbe hozni ennél semmitmondóbb, kopott hívószavakat tartalmazó nyilatkozatot, amelynek kibocsátásához igazán nem kellett volna a 27 évet börtönben tölt? Mandela 95 éves korában bekövetkezett halála.

De ez jó alkalom arra, hogy Mandela személyiségének és életútjának összetettségére vessünk egy futó pillantást, s hogy megértsük: olykor az erőszaknak is helye van a politikai célok elérésében.

Az 1918-ban született *Nelson Rolihlahla Mandela* a dél-afrikai apartheid forradalmi ellenzője volt, akit 1994 és 1999 között országa elnökévé választottak. Életútja sokkal színesebb volt, mint ahogy legtöbb méltatója beállítani igyekszik – a távolság megszépítésével és igazodással a mai elvárásokhoz. Először is, a dél-afrikai fehér uralmat fenntartó rendszerrel hosszú időn át a nyugati országoknak semmi bajuk nem volt, ugyanis a pretoriai kormány a kommunista világrendszerrel folyó hidegháborúban egyértelműen a Nyugat oldalán állt. És az 1948-ban kezdődött apartheid rendszer éppen a berlini fal leomlása után ért véget.

Ami pedig Mandelának az erőszak elleni harcát illeti, azzal csak az a baj, hogy nem egészen úgy volt, ahogyan Barroso és mások ma állítják. A karizmatikus fekete vezér ennél jóval pragmatikusabban állt az erőszakhoz. Ha kellett, és már más út nem mutatkozott, alkalmazta. Mert az elnyomás vagy megszállás esetén a felszabadulásnak nemegyszer ez az egyetlen módja. Mint ahogyan ezt a II. világháború idején a szovjet vagy francia partizánok, illetve ellenállók is tanúsíthatják. Akiket a világ nemhogy elítélt volna, de még piedesztálra is emelt.

Nelson Mandela békés tiltakozásának hatástalansága láttán arra a következtetésre jutott, hogy csak erőszakkal lehet véget vetni a dél-afrikai apartheid rendszernek. Ezért megalakította az ANC, az Afrikai Nemzeti Kongresszus fegyveres szárnyát, az Umkhonto we Sizwe-t, vagyis a Nemzet Dárdáját, amely első robbantását 1961-ben hajtott végre távvezeték tartó oszlop ellen, akár az autonómia érdekében a terrorizmust szintén hatékonyan felhasználó dél-tiroliak. A szervezet élére ekkor került annak társalapítója, a Litvániában Yossel Mashel Slovo néven született Joe Slovo, a dél-afrikai kommunista párt főtitkára, akit Mandela elnöksége idején lakásügyi miniszterének nevezte ki.

A Nemzet Dárdája ezután egyre merészebb terrortámadásokat hajtott végre. Mint például 1982. január 8-án, amikor a Fokváros melletti koebergi atomerőművet támadták meg, vagy 1983. május 20-án, amikor a fővárosban, Pretoriában a Church Streeten hajtottak végre 19 emberáldozattal járó merényletet, vagy 1986. június 14-én, amikor a durbani Magoo bár elleni pokolgépes merényletben hárman vesztették életüket, és 73 ember sérült meg. Mind a szervezet, mind pedig Mandela az amerikai terrorlistán szerepelt 2008-ig, amikor Bush elnök mindkettőt levetette róla. Mandelát rendkívüli bátorsága és erkölcsi tartása nem akadályozta meg, hogy Indonéziában 1990-ben Suharto elnököt ne fogadjon el 10 millió dollárt azért, hogy hallgasson a kelet-timori elnyomásról (Le Monde, 2013. december 6). De hasonló kapcsolatban állt a velejéig korrupt szaúd-arábiai Bandar herceggel is (ugyanott). A vezető francia lap hét végi számának magazinjában a Mandeláról szóló egyik cikk címében „hajthatatlan militánsnak” nevezte. Egy másik cikkben ugyanott a dél-afrikai apartheidellenes (fehér) André Brink író és egyetemi tanár leszögezte: „Mandela nem volt Mahátma Gandhi”, vagyis az erőszakmentesség prófétája. A New York Times hét végi száma pedig „pánafrikai nacionalistának” minősítette. A brit globális lap, a Financial Times többoldalas Mandela-megemlékezése egyikében azt írta: „Próteuszi személyiség volt. Egyik nap régi vágású arisztokratának tűnt, másik nap forradalmi vezetőnek, a harmadik nap államférfinak.”

Így igaz. Olyannyira próteuszi, hogy 1997-ben örömmel repült Líbiába, ahol az akkor uralkodó Kadhafi elnök a Jóreménység magas díját adományozta neki. Cserébe Mandela hallgatott, amiért Líbiában diszkriminálták a fekete afrikaiakat, mert Kadhafi támogatta őt az apartheid elleni harcában. Mint Fidel Castro barátja, akinek Mandela szintén nem felejtette el viszonzni korábbi támogatását.

Az elveiért és népéért páratlanul sokat szenvedett Mandela által örökül hagyott Dél-Afrika sem egyértelműen vidám hely. A társadalom ma egyenlőtlenebb, mint az apartheid idején, írta a hét végi Financial Times vezércikke. Az iszonyatos gyilkosságok és rablások pedig nem napi-, hanem órarenden vannak.

Nelson Mandelát méltóan csak akkor búcsúztathatjuk, ha nem hazudunk róla. Nem kell a valódi Mandelát szégyellni, hiszen mint minden valóban nagy ember, ? is összetett egyéniség volt.

Lovas István - mno.hu

www.flagmagazin.hu - Flag egy jobb magazin az Értékek mellett!

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD

A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló
